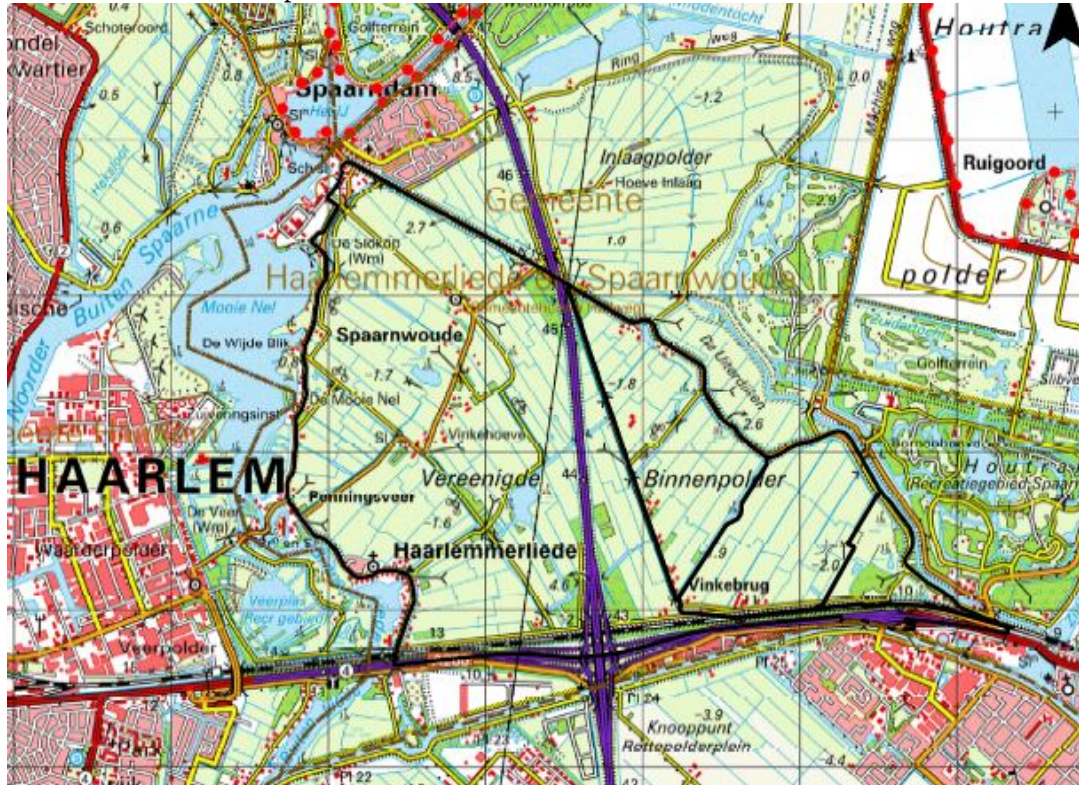


Bijlage 1 Samenvatting peilvoorstellen en afwegingen Verenigde Binnenpolder GH.52-100

De peilvoorstellen en afwegingen van het ontwerp-peilbesluit Verenigde Binnenpolder (GH.52-100) worden hier gegeven.

Dit is de locatie van de polder:



Inleiding

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft diverse wettelijke taken en opgaven op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit, zoals opgenomen in de Waterwet, het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en de Europese Kader Richtlijn Water (KRW). Een van deze opgaven is het herzien van peilbesluiten. Rijnland pakt deze opgaven zoveel mogelijk integraal op, afgestemd met de belanghebbenden in een gebiedsproces. Dit kan niet overal tegelijk. De planning en prioritering hiervan is onder andere, maar niet uitsluitend, afgestemd op de geldigheid van de peilbesluiten.

Het huidige peilbesluit voor de Verenigde Binnenpolder dateert van juni 2001. Er wordt structurele overlast ervaren in de polder en om deze goed aan te pakken, wordt het peilbesluit herzien waarbij de NBW-opgave integraal wordt meegenomen. De bestaande knelpunten lost Rijnland waar nodig op, de benodigde maatregelen zijn duurzaam met het oog op ruimtelijke ontwikkelingen.

Naar aanleiding van de NAP-correctie zijn alle peilschalen en drukopnemers (loggers) ingemeten en op correcte hoogte gehangen. In de Verenigde Binnenpolder zijn de aanwezige logger en peilschalen gecorrigeerd.

Een samenvatting van de relevante gegevens voor dit peilbesluit is weergegeven in onderstaande tabel.

	GH-52.100.00	GH-52.100.01	GH-52.100.02	GH-52.100.03
Oppervlakte	533,6 ha	89,3 ha	103,2 ha	30,4 ha
Bodemsoort	weideveengronden	weideveengronden	weideveengronden	weideveengronden
Grondgebruik	agrarisch gras + natuurgraslanden	agrarisch gras + natuurgraslanden	agrarisch gras + natuurgraslanden	natuur
Bestemming	dagrecreatieve doeleinden met agrarisch gebruik en natuurlijke waarden + weidevogelgebied	dagrecreatieve doeleinden met agrarisch gebruik en natuurlijke waarden + weidevogelgebied	dagrecreatieve doeleinden met agrarisch gebruik en natuurlijke waarden + weidevogelgebied	Provinciaal monument
Maaiveldhoogte ¹	-1,73	-2,04	-1,93	-1,91
Gemiddelde maaiveldddaling	0,007 m/jaar	0,011 m/jaar	0,012 m/jaar	0,008 m/jaar
Vorig peilbesluit ZP ²	-1,97 m NAP	-2,17 m NAP	-2,02 m NAP	Ondergrens -2,32 m NAP
Vorig peilbesluit WP ²	-2,07 m NAP	-2,32 m NAP	-2,12 m NAP	Bovengrens -2,02 m NAP
Gehanteerde ZP ²	-2,01 m NAP	-2,25 m NAP	-2,16 m NAP	-
Gehanteerde WP ²	-2,08 m NAP	-2,31 m NAP	-2,21 m NAP	-
Voorstel Zomerpeil ²	-2,02 m NAP	-2,26 m NAP	-2,17 m NAP	Geen ondergrens
Voorstel Winterpeil ²	-2,12 m NAP	-2,36 m NAP	-2,27 m NAP	Bovengrens -2,02 m NAP
Drooglegging t.o.v. minimum peil	0,39 m	0,32 m	0,34 m	0,11 m

¹ Het betreft hier de mediaan van de maaiveldhoogte

² Alle vigerende en praktijkpeilen zijn NAP gecorrigeerd

³ De praktijk- en voorgestelde peilen zijn gecorrigeerd voor de verhangings van de peilschalen en loggers.

Peilvakgrenzen

In de praktijksituatie blijkt de afwatering niet te lopen zoals in het vigerend peilbesluit is vastgelegd. De afvoerrichting van het deel tussen de A9 en de Groenweg naar het oosten in plaats van naar het westen zorgde (mede) voor problemen ten aanzien van de afwatering. Met medewerking van belanghebbenden is een proef uitgevoerd om na te gaan of de vigerende grenzen zouden kunnen worden hersteld. Uit de proef blijkt dat de afwatering in een herstelde situatie beter verloopt. Met dit peilvoorstel worden op deze locatie de peilvakgrenzen dan ook weer geëffectueerd zoals in het vigerend besluit is opgenomen. Daarmee komt het deel tussen de A9, Groeneweg en Vinkebrug weer op het peil van het hoofdpeilvak GH-52.100.00.

De spoorsloot tussen de spoorlijn en snelweg A9 blijkt in de praktijk niet naar vak GH-52.100.00, maar naar vak GH-52.100.01 af te wateren. Deze afvoersituatie blijkt al langere tijd te bestaan en levert voor de afvoercapaciteit geen problemen op. De peilvakgrens is in het voorstel aangepast.

Peilafweging

Het peilvoorstel gaat uit van eenzelfde drooglegging als in het vigerende peilbesluit, behalve voor vak 02. Het peilvoorstel is in alle peilvakken lager dan het vigerend peil. Met het peilvoorstel worden de praktijkpeilen grotendeels gevolgd.

Het recreatieschap heeft een richtlijn aangegeven ten aanzien van de drooglegging ten behoeve van een optimale leefomgeving voor de weidevogels. Tevens kan met het peilvoorstel de agrarische nevenfunctie worden uitgevoerd, blijft het veenweidenlandschap behouden en is de drooglegging voldoende klein om bodemdaling zoveel mogelijk te beperken. Dit is een drooglegging van 0,20 in de zomer en 0,30 in de winter.

In deze polder is sprake van een weerstandsbiedende laag in de ondergrond, waardoor het vochtgehalte van de toplaag van de bodem niet zozeer wordt beïnvloed door het oppervlaktewaterpeil, maar met name door (het gebrek aan) infiltratie van gevallen neerslag. Door de beperkte infiltratie onder de weerstandsbiedende laag is daar sprake van droog veen. Hierdoor kan inklinking plaatsvinden. (Verder) opzetten van het waterpeil heeft gezien deze grondslag geen effect. De infiltratie op de percelen (om dieper gelegen veen nat te kunnen houden) kan verbeterd worden met maatregelen op de percelen zelf. De aanwezigheid van de storende laag, de gevolgen van zware belasting op een natte bodem en het belang van verbetering van de infiltratie is met de agrariërs en het recreatieschap besproken. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van deze percelen ligt bij hen.

Het peilvoorstel voor vak GH-52.100.00 is vrijwel gelijk aan de praktijkpeilen. Indien de drooglegging gelijk wordt gehouden met die in het vigerend peilbesluit, is het voorgestelde peil in de zomersituatie -2,02 m NAP en in de winter -2,12 m NAP. Deze peilen zijn vrijwel gelijk aan de huidige praktijkpeilen en minder dan 0,05 m lager dan het vigerend peil.

Bij dit peilvoorstel is de drooglegging 0,29 m in de zomer en 0,39 m in de winter. Deze drooglegging voldoet aan de optimale drooglegging voor de aanwezige weidevogelsoorten.

In vak GH-52.100.01 wordt het peilverschil tussen zomer- en winterpeil verkleind van 0,15 naar 0,10 m. De drooglegging wordt gehandhaafd op ongeveer 20 cm in de zomer en 30 cm in de winter. Het zomerpraktijkpeil wordt vastgelegd. Omdat in de praktijk geen 15 cm maar slechts 6 cm verschil tussen zomer en winterpeil wordt gehanteerd, is het peilvoorstel voor het winterpeil 5 cm lager dan het praktijkpeil.

De drooglegging is 0,22 m in de zomer en 0,32 m in de winter. Hiermee wordt de maaiveldddaling gevolgd.. Deze drooglegging voldoet aan de optimale drooglegging voor de aanwezige weidevogelsoorten.

Het peilvoorstel voor de zomer voor peilvak GH-52.100.02 is vrijwel gelijk aan het zomerpraktijkpeil. Het voorstel voor het winterpeil ligt iets lager dan het praktijkpeil. In peilvak .02 wordt een vergroting van de drooglegging ten opzichte van het vigerend peilbesluit voorgesteld. In het peilbesluit van 2001 is voor een hoog peil gekozen met een kleinere drooglegging in vergelijking met de naastgelegen peilvakken om de waterafvoer te garanderen.

Ter illustratie: als het vigerend peil wordt gevoerd, staat 16 % van het oppervlak –in open verbinding met water – onder water. En indien de drooglegging uit het vigerend peilbesluit voor dit peilvak wordt aangehouden, is de drooglegging van 60 % van het oppervlak van dit peilvak kleiner dan de genoemde richtwaarden van 0,20 m in de zomer- en 0,30 m in de wintersituatie. In de andere peilvakken is sprake van drooglegging van 40 % oppervlak kleiner dan de genoemde richtwaarden.

De drooglegging wordt vergelijkbaar met het naast gelegen peilvak. Hier zijn de agrarische functie, de weidevogels, het kruiden- en faunairijk grasland en botanisch waardevol grasland mee gediend.

Het peil in peilvak GH-52.100.03 is in de afgelopen 10 jaar slechts gedurende één periode onder de grenswaarden voor het flexibel peil terechtgekomen, omdat de windmolen die het water moet aanvoeren kapot is. Het blijkt dat dit juist bevorderlijk is voor de natuur:

- Indien het waterpeil slechts 1 x per vijf a tien jaar onder de ondergrens zakt, is dit gunstig voor de natuurontwikkeling, de libellen profiteren daarvan.
- De kwaliteit van het inlaatwater is slechter dan het water in de batterij, voor de natuur is het gunstig zo min mogelijk tot geen gebiedsvreemd water in te laten

Het peilvoorstel kent daarom geen ondergrens bij het flexibele peil, de bovengrens blijft gehandhaafd op -2,02 m NAP.

Knelpunten en maatregelen

In het kader van de NBW task-force zijn in 2012 al diverse altijd goed/geen spijt maatregelen uitgevoerd, zoals het vervangen en vergroten van enkele bestaande duikers, baggeren en verbreden van hoofdwatgangen. In 2013 worden nog een aantal maatregelen afgerond: het herstellen van de peilvakgrenzen en het verbeteren van de aansturing van de afvoerende stuw voor de onderleider naar de Houtrakpolder. Het watersysteem van de polder, de aan- en afvoer zijn hiermee op orde gebracht.

Rijnland is met de betrokken agrariërs een nieuwe dieptemaat voor overige watgangen overeen gekomen. De huidige leggermaat is te diep, wat bij realisatie (aanzienlijke) opbarsting van de veenbodem kan veroorzaken. De nieuwe dieptemaat is wel groter dan de huidige waterdiepte, maar geringer dan de diepte die in de huidige legger is opgenomen. Met deze nieuwe diepte zal minder opstuwing optreden en de afvoer verbeteren. Bovendien warmt het water met een grotere diepte minder snel op dit is gunstig voor het aquatisch bodemleven. Rijnland zal de nieuwe diepte in haar legger opnemen; de agrariërs realiseren de nieuwe diepte in overige watgangen in de komende jaren tijdens het regulier baggeronderhoud.

De grote voedselrijkdom en het hoge chloridgehalte in deze polder zijn het gevolg van kwel en uitspoeling. Aan beide oorzaken kan met (kwantitatieve) maatregelen te weinig worden gedaan.